

Welke problemen kunnen mannen en vrouwen tegenkomen in hun crossseksevriendschap met elkaar? In dit artikel lees je de resultaten uit een literatuuronderzoek hierover.

Crossseksevriendschap is een platonische vriendschap tussen twee heteroseksuele mensen van een verschillend geslacht. Deze vriendschappen zijn een belangrijk onderdeel van je leven. Het leert je hoe je belangrijke anderen selecteert. Hoe zij met jou en jij met hen omgaat. Daardoor bereiden ze je voor op romantische liefdesrelaties. De grenzen tussen vriendschap en liefde zijn soms wat troebel. Hierdoor kunnen cross-sekse-vriendschappen verwarrend of pijnlijk worden. Aantrekkingskracht zet je soms op het verkeerde been.

Je familie kies je niet. Je vrienden wel. Als kind kies je vrienden vooral op basis van hun nut of genot. Hoe ouder je wordt, hoe meer diepgang je verwacht van een vriendschap. Belangrijk in elke vriendschap zijn onder andere zelfonthulling, waardering, empathie, verdieping van elkaars zelfbewustzijn en vertrouwen (Parker & de Vries, 1993). Het is belangrijk jezelf te zijn in een relatie en gewaardeerd te worden door de ander (Michielsen e.d., 2010). Bijvoorbeeld een afspraak af mogen zeggen, zonder dat je daarover verwijten krijgt van de ander. Op dat soort zaken, die voor jou belangrijk zijn en die bij jou als persoon passen, daar kies je jouw vrienden op uit.

Kiezen mannen en vrouwen dezelfde vriendschappen?

Mannen en vrouwen beoordelen wederkerigheid binnen een vriendschap anders. In vriendschappen tussen mannen is geven en nemen minder belangrijk dan in vriendschappen tussen vrouwen (Parker & de Vries, 1993).

Er zijn nog meer verschillen. Mannen kiezen vrouwelijk gezelschap anders uit dan vrouwen hun mannelijk gezelschap uitkiezen. Mannen letten bij de selectie van vrouwen op lichamelijke kenmerken. Vrouwen letten bij de selectie van mannen het meeste op demografische en psychologische kenmerken. Deze selectiekenmerken gelden voor toekomstige partners, dates en ook voor crossseksevriendschappen. Alleen is de selectie bij crossseksevriendschappen minder streng dan bij partners en dates (Basu & Ray, 2000).

Toch weet je maar nooit of je vrienden door kleine veranderingen plotseling wel voldoen aan je eisen. Aantrekkingskracht in vriendschap kan namelijk met de tijd veranderen (Reeder, 2000). En soms ontwikkelt vriendschap zich tot een liefdesrelatie (Rombouts, 1992).

Overeenkomsten in liefdesrelaties en vriendschappen

In de definitie van liefdesrelaties geven psychologen vriendschap een prominente plaats (Rombouts, 1992; Sternberg, 1998). Er zijn veel overeenkomsten tussen een platonische vriendschap en een liefdesrelatie tussen een man en een vrouw. Dat maakt het moeilijk de relaties van elkaar te onderscheiden. In die overlap zit ook meteen het antwoord. Vriendschap is een belangrijk onderdeel van romantische liefde. Echter, romantische liefde bevat meer dan alleen vriendschap. Het bevat ook verliefdheid, optimisme, seks, verbintenis en commitment.

Vriendschappen leren je iets voor later

Leren door te leven. Je onthoudt wat je ziet en wat je voelt. Voelt een kind zich veilig bij de ouder van de andere sekse? Dan onthoudt het kind dat de andere sekse veilig is. Plaagt een oudere broer zijn jongere zus? Dan leert deze kleine meid dat jongens plagen en dat het plagen minder wordt als zij zich dapper en met humor verweert. Ze onthoudt dat ze zich met een geintje kan weren tegen pesterijen van de andere sekse. Is een vriendje op de basisschool trouw en geduldig? Dan sla je in je geheugen op dat jongens trouw en geduldig zijn.

De relaties met de andere sekse vormen denkbeelden en gedrag. Alle ervaringen met de andere sekse hebben invloed op de manier waarop je de andere sekse ziet. Hoe je over de andere sekse denkt en hoe je jezelf gedraagt ten opzichte van de andere sekse. Zo ook de crossseksevriendschappen. Die vriendschappen leren je iets voor later. Het versterkt het begrip en de dynamische interactie met de andere sekse (Emmet, 2008; Dirkx, 2010), waardoor je meer kans hebt op een succesvolle liefdesrelatie.

Aantrekkingskracht en vriendschap

Binnen een crossseksevriendschap moeten vrienden zich bewust worden van hun emotionele gebondenheid, seksualiteit, gender verschillen en de reacties uit hun omgeving (Donald O'Meara, 1989). Het helpt de vriendschap als de vrienden dit met elkaar bespreken. Dat is een uitdaging die je in een vriendschap tussen mannen of vrouwen onderling niet hebt.

Een andere uitdaging is aantrekkingskracht. De minst voorkomende in vriendschappen is romantische aantrekkingskracht. Als die er wel is kan dat de vriendschap in gevaar brengen. Het meest voorkomende aantrekkingskracht is binnen vriendschappen logischerwijs de vriendschappelijke aantrekkingskracht.

Bronnen

Basu J. & Ray R. from Department of Applied Psychology, Calcutta University (2000) *The Three Faces of Love: College Students' Perception of the Spouse, Date and Cross-sex Friend*. Ontleend via <http://pds.sagepub.com/content/12/2/177.abstract>

Dirkx, J. (2010) *Relaties en hun ontwikkeling – Een beschouwing vanuit psychoanalyse en neurowetenschappen*. Ontleend via: Relaties – Een psychodynamisch perspectief.

Donald O'Meara J. (1989) *Cross-sex friendship: Four basic challenges of an ignored relationship*. Ontleend via <http://www.springerlink.com/content/m411p107526r6541/>

Emmet, M.C. University of Miami (2008) *Crossing the line in cross-sex friendships: Effects of past sexual contact and dating status on relational maintenance*.

Halatsis P. en Christakis N. from Panteion University of Athens (2009) *The challenge of sexual attraction within heterosexuals' cross-sex friendship*. Ontleend via <http://spr.sagepub.com/content/26/6-7/919.abstract>.

Michielsen M., Mulligen W. van en Hermkens L. (2010) *Leren over leven in loyaliteit. Over contextuele hulpverlening*. Leuven/Den Haag: Uitgeverij Acco.

Parker S. en De Vries B. from University of British Columbia (1993) *Patterns of Friendship for Women and Men in Same and Cross-Sex Relationships*. Ontleend via <http://spr.sagepub.com/content/10/4/617.short>

Reeder H.M. from University of North Carolina at Greensboro (2000). *'I Like you... as a Friend': The Role of Attraction in Cross-Sex Friendship*. Ontleend via <http://spr.sagepub.com/content/17/3/329.short>

Rombouts, H. (1992) *Echt verliefd – Analyse van een emotie*. Amsterdam: Boom

Sternberg, R.J. (1998) *Cupid's Arrow – the course of love through time*. Cambridge: Cambridge university press.

Volder, F de (2010) *Een handjevol stenen. Wanneer het vermogen om lief te hebben en de psychoanalytische relatie niet vanzelfsprekend zijn*. Ontleend via: Relaties – Een psychodynamisch perspectief.

Platonische vriendschap

Houd je van de vriendschappen die je hebt, maar zijn er soms straggelingen? Maak dan een afspraak met een psycholoog of therapeut die gespecialiseerd is in relaties.

Contextueel therapeut en relatiepsycholoog Mirella Brok – internet of live in Made en Den Bosch – www.psycholoogmirellabrok.nl – 06 1771 2728 – psycholoog@psycholoogmirellabrok.nl